

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
141/20. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2020. november 19.

A C-663/18. sz. ügyben hozott ítélet
BS és CA

Egy tagállam nem tilthatja meg egy másik tagállamban jogszerűen termesztett kannabidiol (CBD) forgalmazását, ha azt a cannabis sativa növény egészéből, és nem csak rostjaiból és magjaiból vonják ki

E tilalom mindazonáltal igazolható a közegészségügy védelmének célkitűzésével, azonban nem léphet túl az e célkitűzés eléréséhez szükséges mértéken

B. S. és C. A. azon társaság egykori igazgatói, amelynek tevékenysége egy olyan elektronikus cigaretta kereskedelme és forgalmazása volt, amely a kannabidiolból (a továbbiakban: CBD), a kenderben (vagy cannabis sativában) jelen lévő, a kannabinoidok közé tartozó molekulából nyert olajjal működik. A jelen ügyben a CBD-t a Cseh Köztársaságban állították elő jogszerűen termesztett kendernövényből, amelynek teljes egészét felhasználták, a leveleket és a virágokat is beleértve. Ezt követően Franciaországba importálták, hogy az elektronikus cigarettához való patronokba töltsék.

B. S. és C. A. ellen büntetőeljárás indult, mivel a francia szabályozás¹ értelmében kizárólag a kender rostjai és magjai használhatók fel kereskedelmi célokra. Miután a tribunal correctionnel de Marseille (Marseille-i büntetőbíróság) 18, illetve 15 hónap felfüggesztett szabadságvesztésre, valamint fejenként 10 000 euró pénzbüntetésre ítélte őket, fellebbezést nyújtottak be a cour d'appel d'Aix-en-Provence-hoz (Aix-en-Provence-i fellebbviteli bíróság, Franciaország). E bíróság tehát arra keresi a választ, hogy összeegyeztethető-e az uniós joggal a francia szabályozás, amely tiltja a más tagállamban jogszerűen előállított CBD forgalmazását, ha azt a cannabis sativa növény egészéből, és nem csak rostjaiból és magjaiból vonják ki.

A Bíróság ítéletében megállapítja, hogy az uniós joggal, és különösen az áruk szabad mozgására vonatkozó rendelkezésekkel ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló nemzeti szabályozás.

A Bíróság először a szóban forgó helyzetre alkalmazandó jogról határoz.

E tekintetben a Bíróság kizárja a közös agrárpolitikára vonatkozó rendeleteket.² E másodlagos jogi szabályokat ugyanis csak a Szerződések I. mellékletében szereplő „mezőgazdasági” termékekre kell alkalmazni. Márpedig a cannabis sativa növény egészéből kivont CBD, például a nyers kenderből eltérően, nem tekinthető mezőgazdasági terméknek. A CBD tehát nem tartozik e rendeletek hatálya alá.

¹ A circulaire du ministère de la Justice n° 2018/F/0069/FD 2 du 23 juillet 2018, ayant pour objet le régime juridique applicable aux établissements proposant à la vente au public des produits issus du cannabis (coffee shops) (a nyilvánosság számára kannabiszszármazékokat értékesítő egységekre [coffee shops] alkalmazandó jogi szabályozásról szóló, 2018. július 23-i [2018/F/0069/FD2] igazságügyi minisztériumi körlevél) által értelmezett arrêté du 22 août 1990 portant application de l'article R. 5132–86 du code de la santé publique pour le cannabis (a közegészségügyi törvénykönyv R. 5132–86. cikkének a kannabisz tekintetében történő alkalmazásáról szóló, 1990. augusztus 22-i rendelet; JORF 1990. október 4., 12041. o.).

² A közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 347., 608. o.; helyesbítés: HL 2016. L 130., 8. o.); a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 347., 671. o.; helyesbítések: HL 2017. L 262., 16. o.; HL 2016. L 130., 9. o.; HL 2014. L 232., 25. o.; HL 2014. L 189., 261. o.).

A Bíróság ezzel szemben rámutat, hogy az áruknak az Unión belüli szabad mozgására vonatkozó rendelkezések (EUMSZ 34. és EUMSZ 36. cikk) alkalmazhatók, mivel az alapügyben szóban forgó CBD-t nem lehet „kábitószernek” minősíteni. Ahhoz, hogy le tudja vonni ezt a következtetést, a Bíróság először is arra emlékeztet, hogy a kábítószereket forgalmazó személyek nem hivatkozhatnak az alapvető szabadságok alkalmazására, mivel az orvosi és tudományos célokra történő felhasználás céljából szigorúan ellenőrzött kereskedelem kivételével az ilyen forgalmazás minden tagállamban tiltott.

A Bíróság ezt követően arra mutat rá, hogy az uniós jog³ a „drog” vagy a „kábitószer” fogalmának meghatározása tekintetében elsősorban az Egyesült Nemzetek Szervezetének két egyezményére utal: a pszichotróp anyagokról szóló egyezményre⁴ és a kábítószerekről szóló egységes egyezményre.⁵ Márpedig a CBD-t az előbbi nem említi, és jóllehet az utóbbi szó szerinti értelmezése annak – mint kannabiszkivonatnak – kábítószerré történő minősítéséhez vezethetne, ez az értelmezés ellentétes lenne ezen egyezmény általános szellemével, és az „emberiség egészségéről és jóllétéről” való gondoskodásra irányuló célkitűzésével. A Bíróság megállapítja, hogy a tudományos ismeretek jelenlegi állása szerint, amit figyelembe kell venni, úgy tűnik, hogy a szóban forgó CBD-nek egy másik, a kenderből származó kannabinoid, az (általában THC-nek nevezett) tetrahydro-kannabinoltól eltérően nincsenek sem pszichotróp, sem pedig az emberi egészségre káros hatásai.

Másodsorban a Bíróság úgy határoz, hogy a szóban forgóhoz hasonló szabályozás ellentétes az áruk szabad mozgására vonatkozó rendelkezésekkel. A CBD forgalmazásának tilalma ugyanis az EUMSZ 34. cikk által tiltott, a behozatalra vonatkozó mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedésnek minősül. A Bíróság mindazonáltal megállapítja, hogy e szabályozás igazolható az EUMSZ 36. cikkben felsorolt közérdekű indokok egyikével, például a közegészség védelmére irányuló, a Francia Köztársaság által hivatkozott célkitűzéssel, feltéve, hogy e szabályozás alkalmas az említett célkitűzés megvalósítására, és nem haladja meg az annak eléréséhez szükséges mértéket. Bár ez utóbbi értékelése a nemzeti bíróság feladata, a Bíróság e tekintetben két útmutatást ad. Egyfelől megállapítja, hogy úgy tűnik, hogy a forgalmazás tilalma nem vonatkozik a szintetikus CBD-re, amely a szóban forgó CBD-vel azonos tulajdonságokkal rendelkezik, tehát ez utóbbi helyettesítőjeként használható. Ha e körülmény valószínű, az arra utalna, hogy a francia szabályozás nem alkalmas a közegészség védelmére irányuló célkitűzés koherens és szisztematikus módon történő elérésére. Másfelől a Bíróság elismeri, hogy a Francia Köztársaság nyilvánvalóan nem köteles bizonyítani, hogy a CBD veszélyessége megegyezik bizonyos kábítószerek veszélyességével. Mindazonáltal **a nemzeti bíróságnak kell a rendelkezésre álló tudományos adatokat értékelnie annak érdekében, hogy meggyőződhessen arról, hogy a közegészséget fenyegető, hivatkozott kockázat nem pusztán hipotetikus megfontolásokon alapul. A CBD forgalmazásának tilalma ugyanis, ami a más tagállamokban jogszerűen előállított és forgalmazott termékeket érintő kereskedelem leghigorúbb korlátozása, csak akkor fogadható el, ha e kockázat kellő bizonyítást nyer.**

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

³ Erre elsősorban a tiltott kábítószer-kereskedelem területén a bűncselekmények tényállási elemeire és a büntetésekre vonatkozó minimumszabályok megállapításáról szóló, 2004. október 25-i 2004/757/IB tanácsi kerethatározat (HL 2004. L 335., 8. o.) 1. cikke (1) bekezdésének a) pontja utal.

⁴ A pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben 1971. február 21-én aláírt egyezmény (az Egyesült Nemzetek Szerződéseinek Tára, 1019. kötet, 14956. sz.).

⁵ Az 1972. évi jegyzőkönyvvel módosított, New Yorkban 1961. március 30-án aláírt, a kábítószerekről szóló 1961. évi egységes egyezmény (az Egyesült Nemzetek Szerződéseinek Tára, 520. kötet, 7515. sz.).

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106